

الرِّبوَا
فَمَنْ جَآءَ
هُ
مَوْعِظَةٌ
مِنْ رَبِّهِ
فَانْتَهَى
فَلَهُ مَا
سَلَفَ
وَاَمْرُهُ
اِلَى اللهِ
وَمَنْ عَادَ
فَاُولَئِكَ
اَصْحَابُ
النَّارِ
هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ “Faiz
yiyenler, ancak şeytanın çarptığı kimsenin kalktığı gibi kalkarlar. Bu, onların,
‘Alışveriş de faiz gibidir’ demelerinden dolayıdır. Oysa Allah alışverişi helal, faizi
haram kılmıştır. Bundan böyle kime Rabbinden bir öğüt gelir de (o
öğüte uyarak) faizden vazgeçerse, artık önceden aldığı onun olur.
Durumu da Allah’a kalmıştır. (Allah onu affeder.) Kim tekrar (faize) dönerse, işte
onlar cehennemliklerdir. Orada ebedî kalacaklardır” (Bakara, 2/275) buyurularak
miktarı ne olursa olsun faiz mutlak olarak yasaklanmıştır. Öncelikle şunu ifade edelim ki, bu
âyet-i kerimede İslam öncesi Araplar arasında var olan bir uygulamaya işaret
edilmektedir. Şöyle ki, müşrikler, vadesinde ödenemeyen borca yüksek
faizler tahakkuk ettirerek vadeyi uzatırlar, böylece alınan borç kısa zamanda kat kat
artardı. Türçemizde “tefecilik” deyimiyle de ifade edilen “kat kat
faiz yeme” yasağının, Müslümanların Uhud Savaşı’ndaki yenilgilerinden
bahseden ayetlerden sonra zikredilmesi düşündürücüdür ve
bunun bir hikmeti olmalıdır. Başlangıçta galip durumda olan Müslümanların
Uhud’da yenilgiye uğramalarının en önemli sebebi, bir kısım
Müslümanların henüz zafer kesinleşmeden ganimet toplamaya başlamalarıdır.
Dolayısıyla, mala olan düşünükleri, kazanmak üzere oldukları zaferi
yenilgiye çevirmiştir. Kuşkusuz, mal Allah’ındır. Bize emanet olarak verilmiştir. Bu
sebeple malı kazanırken de harcarken de Allah’ın rızasına uygun davranmamız gerekir.
Esasen kıyamet gününde hesaba çekileceğimiz şeylerden biri de malı nereden
kazandığımız ve nereye harcadığımız hususudur. Müslüman olarak bizlerin hak
edilmemiş bir kazanç olan faizden uzak durmamız gerekir. Bazı günahlar vardır,
zararı yalnızca o günahı işleyene olur. Faiz ise, böyle değildir. Faizin sosyal ve
ekonomik hayatta sebep olduğu pek çok zarar ve olumsuz sonuçları vardır. Her
şeyden önce faiz, karşılığı olmayan bir kazançtır. İnsanların malları canları gibi
dokunulmaz olduğundan bir başkasının malının karşılıksız olarak alınması zulümdür.
Yatırımların dengeli ve faydalı dağılımını olumsuz etkileyen faiz enflasyonu
körüklemekte, fiyatların artmasına sebep olmaktadır. Dolayısıyla, faizin yaygın olduğu
toplumlarda zenginler daha zengin, fakirler de daha fakir hâle gelmektedir. Diğer bir ifadeyle
faiz gelir dağılımında yol açtığı haksızlık sebebiyle fert ve toplum olarak zayıfların
güççliü ve zengin olanlar tarafından sömürülmesine, insanların
iflase sürüklenmesine ve sonuç olarak da ocakların sönmesine sebep

olmaktadır. Yoksulu daha da yoksullaştırarak insanların var oluş temellerini yıkan faiz, karşılıklı yardım, dayanışma, sevgi, merhamet ve şefkat gibi insani hasletleri yok ederek, bencil insanların tereyebileceği bir zemin hazırlamaktadır. Faizciliğe mptela olan insanlar, kazanmayı tek hedef hçline getirerek mmlerini bu yolda tmetmektedirler. Bu gidiş myle bir hçl almaktadır ki, sonuçcedil;ta sml;rn;n had safhaya ulaşmasıyla, hem ml;ke içcedil;inde hem de ml;keler arasında içcedil; ve dış barış da tehlikeye dşebilmektedir. Kardeşin kardeşe el uzatması, yardımda bulunması, derdiyle dertlenmesi kardeşliğin gereğidir. Msl;man olarak yalnızca, faiz ve tefecilikten kaçınmakla dinç; ve insani gçrev ve sorumluluğumuzu yerine getirmiş olamayız. Karz-ı hasen m;essesesini işleterek faizci ve tefecilerin eline dşmş; olanları içcedil;inde buldukları zor durumdan kurtarmak da bir o kadar gçrevdir bizim içcedil;in. Dr. Mehmet CANBULAT

[islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)